| | |
|---|---|
| **TÒA ÁN NHÂN DÂN**<br>**THÀNH PHỐ PHỦ LÝ**<br>**TỈNH HÀ NAM** | **CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**<br>**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** |
| Số: 01/2019/QĐST-VDS. | *Phủ Lý, ngày 20 tháng 05 năm 2019.* |

# QUYẾT ĐỊNH
# SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/*v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự.*

**TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ PHỦ LÝ - TỈNH HÀ NAM**

***Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:***

*Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Ông Lê Thanh Sơn.

*Thư ký phiên họp:* Bà Trần Thị Anh - Thư ký Tòa án.

*Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam tham gia phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Thúy Tình - Kiểm sát viên.

Ngày 20 tháng 05 năm 2019, tại Trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2019/TLST-VDS ngày 02 tháng 01 năm 2019 về yêu cầu: *"Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự",* theo Quyết định mở phiên họp số 01/2019/QĐST-VDS ngày 12/04/2019; Quyết định tạm đình chỉ giải quyết việc dân sự số 02/2019/QĐST-VDS ngày 28/02/2019 giữa:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Phạm Thị M, sinh năm 1938; địa chỉ: Tổ M, phường T, thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam; có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Chị Hoàng Thị N, sinh năm 1970; địa chỉ: Tổ M, phường T, TP. Phủ Lý, tỉnh Hà Nam; có mặt.

## NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Bà Phạm Thị M yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam tuyên bố con trai bà anh Phạm Văn K, sinh năm 1970; địa chỉ: Tổ M, phường Thanh T, thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam là người mất năng lực hành vi dân sự.

## NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Bà Phạm Thị M yêu cầu tuyên bố anh Phạm Văn K, sinh năm 1970; địa chỉ: Tổ M, phường Thanh T, thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam là người mất năng lực hành vi dân sự. Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự thì việc dân sự trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam theo trình tự sơ thẩm.

[2] Về nội dung:

Bà Phạm Thị M trình bày: Bà kết hôn với ông Phạm Văn N, vợ chồng ông bà sinh được 06 người con gồm Phạm Thị H, sinh năm 1957, Phạm Thị B, sinh năm 1964, Phạm Văn T, sinh năm 1968, Phạm Thị A, sinh năm 1969, Phạm Văn K, sinh năm 1970 và Phạm Thị C, sinh năm 1974. Trong 06 người con có anh Phạm Văn K sức khỏe tâm thần không tốt, bị ấm ương, chậm chạp không thông minh, nhanh nhẹn như những anh chị em khác, anh K có biểu hiện thường xuyên là kêu đau đầu, nói năng lẩm bẩm một mình, sờ mó sung quanh, lang thang nhặt nhạnh đồ vật vớ vẩn trong sân ngõ, ngồi lâu một mình trong bóng tối, không giao tiếp với ai, không nhớ nổi ai, không nhớ đường về nhà khi ra ngoài, không tự vệ sinh cá nhân. Khi ông N còn sống đã từng đưa anh K đi khám và điều trị tại Bệnh viện tâm thần Trung ương nhưng từ đó đến nay tình trạng bệnh lý của anh K không thuyên giảm. Khi anh K trưởng thành, ông bà cũng tổ chức xây dựng gia đình cho anh K với chị Hoàng Thị N, anh chị vẫn đang chung sống với nhau và có 02 người con chung. Hiện tại, anh K đang được điều trị tại y tế cộng đồng, được cấp phát thuốc hàng tháng và được hưởng tiền trợ cấp xã hội đối với đối tượng người tàn tật. Lý do bà yêu cầu Tòa án tuyên bố anh K mất năng lực hành vi dân sự xuất phát từ việc sau khi ông N mất năm 2014 không để lại di chúc, khi bà khởi kiện chia di sản thừa kế của ông N năm 2018 tại Tòa án nhân dân thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam thì chị Hoàng Thị N (vợ của anh K) có đơn khiếu nại về việc anh K là người tâm thần, chưa có người đại diện hợp pháp trước pháp luật nên bà đã phải rút đơn khởi kiện. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố anh K mất năng lực hành vi dân sự và xin được đại diện theo pháp luật cho anh K trong các giao dịch dân sự khi cần thiết sau này để bảo vệ quyền lợi hợp pháp cho anh K.

Chị Hoàng Thị N trình bày: Chị và anh Phạm Văn K kết hôn với nhau năm 2000, có đăng ký kết hôn tại UBND phường Thanh T, thành phố Phủ Lý. Từ khi chung sống với nhau, chị thấy anh K trí tuệ không minh mẫn, bình thường như người khác, thường không giao tiếp, nói chuyện với ai, hay ngồi trong bóng tối một mình, đêm đến không ngủ mà ra ngoài sân đứng, miệng thường lẩm bẩm nói nhảm, hầm hừ với vợ con, thường hay ngồi ngoài sân nhặt đất, đá xếp chồng lên nhau. Chị và bố chồng đã đưa anh K lên Bệnh viện tâm thần Trung ương khám và điều trị, được xác định anh K bị tê liệt dây thần kinh và trầm cảm. Hiện tại, anh K đang được điều trị tại y tế cộng đồng, được cấp phát thuốc uống hàng tháng theo đơn bác sỹ chỉ định. Do trước đây trong vụ án dân sự chia di sản thừa kế của gia đình anh Phạm Văn K, chị đã có đơn yêu cầu các cơ quan pháp luật có thẩm quyền xem xét tình trạng bệnh lý tâm thần của anh K và phải có người đại diện cho anh K tham gia tố tụng. Nay bà Phạm Thị M có yêu cầu Tòa án tuyên bố anh K mất năng lực hành vi dân sự thì chị nhất trí và đề nghị được làm đại diện hợp pháp cho anh K để bảo vệ quyền lợi cho anh K.

*Tại phiên họp:*

- Bà Phạm Thị M vẫn giữ nguyên yêu cầu của mình, không thay đổi, bổ sung gì thêm.

- Chị Hoàng Thị N vẫn giữ nguyên ý kiến của mình và đề nghị được đại diện theo pháp luật cho anh K trong các giao dịch dân sự sau này để bảo vệ quyền lợi hợp pháp cho anh K.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Phủ Lý phát biểu quan điểm: Thẩm phán đã thụ lý việc dân sự đúng thẩm quyền, đúng trình tự, thủ tục tuân thủ theo đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Đề nghị Tòa án căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015; Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015; Luật phí và lệ phí, Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với anh Phạm Văn K của bà Phạm Thị M.

2. Xác định chị Hoàng Thị N là người đại diện theo pháp luật cho anh Phạm Văn K. Mọi giao dịch dân sự của anh K do chị N xác lập, thực hiện.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị M phải nộp lệ phí 300.000 đồng.

*Xét yêu cầu của bà Phạm Thị M về việc tuyên bố anh Phạm Văn K mất năng lực hành vi dân sự thấy:*

Đại diện tổ dân phố nơi anh Phạm Văn K sinh sống và những người hàng xóm của anh K (ông Nguyễn Văn C, bà Hoàng Thị L, bà Hoàng Thị T) đều xác nhận: Anh Phạm Văn K bị mắc bệnh tâm thần từ rất nhiều năm nay, khi đó anh K có các biểu hiện của người mắc bệnh tâm thần như cười nói lảm nhảm một mình, không giao tiếp với ai, thích ngồi một mình trong bóng tối, không nhớ và biết ai, hay bỏ nhà đi lang thang và không nhớ đường về, nhặt nhạnh các đồ vật linh tinh ngoài đường, không biết tự chăm sóc, vệ sinh bản thân như ăn uống, tắm rửa, thay quần áo, mọi sinh hoạt cá nhân của anh K đều do vợ con phục vụ.

Đại diện UBND, Trạm y tế phường T, thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam cũng xác nhận: Anh Phạm Văn K bị mắc bệnh tâm thần từ nhiều năm nay, đã được gia đình đưa đi điều trị tại Bệnh viện tâm thần Trung ương từ năm 2002, sau đó chuyển về điều trị tại y tế cộng đồng cho đến nay, hàng tháng anh K vẫn được cấp phát thuốc đầy đủ, tình trạng bệnh lý của anh Kính hiện tại vẫn như trước đây, không thuyên giảm. Anh K được hưởng trợ cấp xã hội đối với người khuyết tật mức 405.000 đồng/tháng.

Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 31/2019/GĐSKTT ngày 28/03/2019 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương kết luận: *"Tại thời điểm giám định đối tượng Phạm Văn K bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng.Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi"*.

Như vậy, kết luận giám định sức khỏe tâm thần của anh Phạm Văn K phù hợp với nội dung các ý kiến xác nhận của Chính quyền địa phương, cơ sở y tế và những người dân nơi anh K sinh sống, điều trị tại cộng đồng về tình trạng bệnh lý hiện tại của anh K. Do đó, yêu cầu của bà Phạm Thị M về việc tuyên bố anh K mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ theo quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

*Xét yêu cầu của bà Phạm Thị M và chị Hoàng Thị N về việc được đại diện theo pháp luật cho anh K thấy:*

Anh Phạm Văn K kết hôn với chị Hoàng Thị N từ năm 2000, chung sống với chị N từ đó cho đến nay, anh K hiện tại là do chị N chăm sóc, phục vụ cũng

như chịu trách nhiệm đảm bảo việc anh K được điều trị thường xuyên bệnh lý tại cộng đồng nên theo quy định của pháp luật chị N là người giám hộ đương nhiên của anh K. Bà M là mẹ đẻ anh K nhưng do tuổi đã cao và không cùng chung sống, quản lý, giám sát, chăm sóc anh K nên không đảm bảo đủ điều kiện làm người giám hộ cho anh K. Căn cứ các Điều 22, 46, 53, 57, 58, 59 và Điều 136 của Bộ luật dân sự; trên cơ sở yêu cầu thực tế của đương sự, các điều kiện đảm bảo về quyền và lợi ích hợp pháp cho anh K cần xác định chị Hoàng Thị N là người đại diện theo pháp luật của anh Phạm Văn K.

[3] Về lệ phí: Bà Phạm Thị M chịu lệ phí giải quyết yêu cầu dân sự theo quy định của pháp luật.

[4] Về quyền kháng cáo: Bà Phạm Thị M và chị Hoàng Thị N thực hiện quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

## QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ các Điều 22, 46, 53, 57, 58, 59 và Điều 136 của Bộ luật dân sự năm 2015; khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và 378 của Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015; Luật phí và lệ phí số 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015 của Quốc hội; Danh mục án phí, lệ phí Tòa án ban hành kèm theo Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội:

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự của bà Phạm Thị M.

Tuyên bố anh Phạm Văn K, sinh năm 1970; địa chỉ: Tổ M, phường T, thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Chị Hoàng Thị N làm người đại diện theo pháp luật cho anh Phạm Văn K. Mọi giao dịch dân sự của anh Phạm Văn K phải do chị Hoàng Thị N xác lập, thực hiện.

3. Lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị M phải nộp 300.000 đồng *(ba trăm nghìn đồng)*. Bà M được đối trừ khoản tiền đã nộp tạm ứng 300.000 đồng theo Biên lai thu tiền số AA/2015/0001970 ngày 12/01/2019 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Phủ Lý, tỉnh Hà Nam. Bà M đã nộp đủ lệ phí.

Quyết định này được gửi cho Viện kiểm sát nhân dân cùng cấp, người có yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan trong thời hạn 05 ngày kể từ ngày ra Quyết định. Đương sự có mặt được quyền kháng cáo trong hạn là 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

***Nơi nhận:***
- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND thành phố Phủ Lý;
- Chi cục THADS TP. Phủ Lý;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ.

**T/M HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
**Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp**

**(đã ký)**

**Lê Thanh Sơn**